

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

18. september 2014*

Kaubamärgid — Direktiiv 89/104/EMÜ — Artikli 3 lõike 1 punkt e — Registreerimisest keeldumine või selle tühistamine — Ruumiline kaubamärk — Reguleeritav lastetool Tripp Trapp — Tähis, mis koosneb ainult kauba loomuomasest kujust — Tähis, mis koosneb ainult kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse

Kohtuasjas C-205/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hoge Raad der Nederlandeni (Madalmaad) 12. aprilli 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 18. aprillil 2013, menetluses

Hauck GmbH & Co. KG

versus

Stokke A/S,

Stokke Nederland BV,

Peter Opsvik,

Peter Opsvik A/S,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis (ettekandja), J.-C. Bonichot ja A. Arabadjiev,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 26. veebruari 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Hauck GmbH & Co. KG, esindajad: *advocaat* S. Klos, *advocaat* A. A. Quaedvlieg ja *advocaat* S. A. Hoogcarspel,
- Stokke A/S, Stokke Nederland BV, Peter Opsvik ja Peter Opsvik A/S, esindajad: *advocaat* T. Cohen Jehoram ja *advocaat* R. Sjoerdsma,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

- Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Kemper,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Salvatorelli,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ning B. Czech ja J. Faldyga,
- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes ja R. Solnado Cruz,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: M. Holt, ja *barrister* N. Saunders,
- Euroopa Komisjon, esindajad: F.W. Bulst ja F. Wilman,

olles 14. mai 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1989, L 40, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 92; edaspidi „kaubamärgidirektiiv”) artikli 3 lõike 1 punkti e tõlgendamist.
- 2 Eelotsusetaotlus on esitaud Saksa õiguse alusel asutatud äriühingu Hauck GmbH & Co. KG (edaspidi „Hauck”) ning Stokke A/S, Stokke Nederland BV, Peter Opsviki ja Peter Opsvik A/S (edaspidi koos „Stokke jt”) vahelises kohtuvaidluses taotluse üle tühistada Stokke jt turustatava lastetooli kujust koosneva tähise Beneluxi kaubamärk.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Kaubamärgidirektiivi artikli 3 „Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühistamise põhjused” lõike 1 punkt e sätestab:

„Järgmisi ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, võib need kehtetuks tunnistada:

[...]

- e) tähiseid, mis koosnevad ainult:

- kauba enda loomuomasest kujust;
- kaupade kujust, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks;
- kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse”.

Beneluxi konventsioon

- 4 25. veebruaril 2005 Haagis allkirjastatud ja 1. septembril 2006. jõustunud Beneluxi intellektuaalomandi (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) konventsiooni artikli 2.1 lõige 2 näeb ette:

„Tähised, millest Beneluxi kaubamärk võib koosneda:

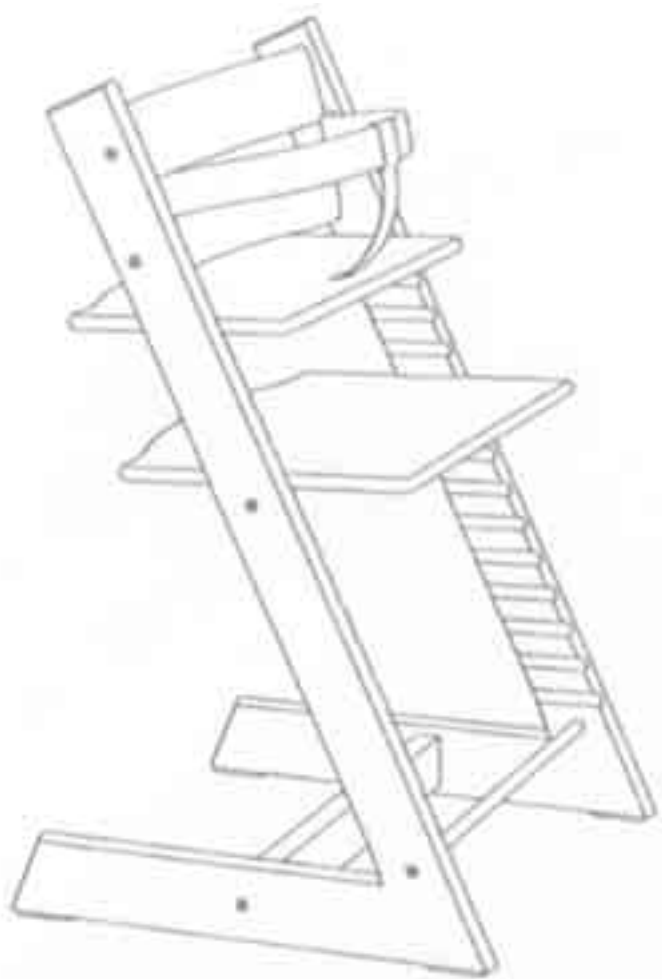
[...]

2. Samas ei või kaubamärk olla tähis, mis koosneb ainult kauba enda loomuomasest kujust või kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse, või kaupade kujust, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 5 P. Opsvik on loonud lastetooli nimega Tripp Trapp. See tool koosneb kalde alla seatud tugijalgadest, mille vahele paigaldatakse kõik lastetooli osad, ning kalde alla seatud tugijalgadest ja nende labadest moodustuva L-tähe kujust, mis eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul muudavad tooli äärmiselt omapäraseks. Selle tooli disaini on mitmel korral auhinnatud, sellele on antud ülistavaid hinnanguid ja seda eksponeeritakse mitmes muuseumis. Stokke jt viisid tooli Tripp Trapp 1972. aastal turule eelkõige Skandinaavias ja seejärel 1995. aastal Madalmaades.
- 6 Hauck toodab, turustab ja müüb lastekaupu, sh kahte lastetooli nimega Alpha ja Beta.

- 7 Stokke A/S esitas 8. mail 1998 Bebeluxi intellektuaalomandi ametile lastetooli Tripp Trapp kujutava ruumilise kaubamärgi registreerimise taotluse. Kaubamärk registreeriti nende nimele kaupadele „toolid, eelkõige lastetoolid” ja vastab järgmisele kujutisele:

- 8 Saksamaal ühes teises Stokke jt ning Haucki vahelises vaidluses sedastas Oberlandesgericht Hamburg nüüdseks jõustunud kohtuotsuses, et tool Tripp Trapp on Saksa õiguse kohaselt autoriõigusega kaitstav ja et tool Alpha rikub kõnealust autoriõigust.
- 9 Madalmaades esitasid Stokke jt Rechtbank 's-Gravenhagele äriühingu Hauck vastu hagi, väites et toolide Alpha ja Beta tootmine ja turustamine rikub toolist Tripp Trapp ja Beneluxi kaubamärgist Tripp Trapp tulenevaid neile kuuluvaid autoriõigusi ning esitas selle rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise nõude. Hauck esitas vastuhagi, nõudes Stokke A/S registreeritud kaubamärgi Tripp Trapp tühistamist.
- 10 Rechtbank 's-Gravenhage rahuldab enamiku Stokke jt nõuetest osas, milles nad tuginesid oma kasutusõigustele. Siiski rahuldab ta ka asjaomase kaubamärgi tühistamise nõude.
- 11 Hauck esitas selle otsuse peale Gerechthof te's-Gravenhage'ile (Madalmaad) apellatsioonkaebuse. Viimane leidis oma otsuses, et tool Tripp Trapp on autoriõigusega kaitstud ning toolid Alpha ja Beta on kõnealuse autoriõiguse kaitsealaga seotud. Gerechthof te's-Gravenhage järeldas seega, et aastatel 1986–1999 rikkus Hauck Stokke jt autoriõigusi.

12. *Gerechthof te's-Gravenhage* leidis aga, et tooli *Tripp Trapp* märkimisväärne väärtus tuleneb selle meeldejäävast välimusest ning selle kuju määravad kindlaks asjaomase kauba kui turvalise, mugava ja kvaliteetse lastetooli enda loomuomadused. Seetõttu on vaidlusalune kaubamärk *Gerechthof te's-Gravenhage*'i sõnul tähis, mis koosneb ainult kujust, mis vastab kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e esimeses ja kolmandas taandes esitatud keeldumise või tühistamise põhjustele. Kõnealune kohus leidis seetõttu, et *Rechtbank's-Gravenhage* oli asjaomase ruumilise kaubamärgi õigesti tühistanud.
13. Hauck esitas *Gerechthof te's-Gravenhage*'i otsuse peale Hoge Raad der Nederlandenile kassatsioonkaebuse ning Stokke jt esitasid selles menetluses vastukassatsioonkaebuse. Hoge Raad der Nederlanden lükkas kassatsioonkaebuse tagasi, kuid leiab, et vastukassatsioonkaebus tingib kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e sätete tõlgendamist, mida Euroopa Kohtu praktikas pole senini veel tehtud.
14. Neil asjaoludel otsustas Hoge Raad der Nederlanden menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. a. Kas kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi kehtetuks tunnistamise põhjuse puhul, mis on sätestatud [kaubamärgidirektiivi] artikli 3 lõike 1 punkti e [esimeses taandes], mille kohaselt ei või [ruumilised] kaubamärgid koosneda ainult kujust, mis tuleneb kauba enda olemusest, on tegemist kujuga, mis on möödapääsmatu kauba funktsiooni seisukohast, või võib sellisest kujust rääkida juba siis, kui kaubal on üks või mitu puhtpraktilist põhiomadust, mida tarbija võib otsida ka konkurentide kaupade juurest?
- b. Kuidas tuleb seda sätet tõlgendada, kui kumbki neist võimalustest ei ole õige?
2. a. Kas kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi kehtetuks tunnistamise põhjus, mis on sätestatud [kaubamärgidirektiivi] artikli 3 lõike 1 punkti e [kolmandas taandes], mille kohaselt ei või (ruumilised) kaubamärgid koosneda ainult kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse, on käsitav asjaomase avalikkuse ostuotsuse võtmist mõjutava asjaoluna (või asjaoludena)?
- b. Kas „kujuga, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse” eelnimetatud sätte tähenduses on tegemist üksnes siis, kui seda kuju saab võrreldes teiste väärtustega (näiteks lastetooli turvalisus, mugavus ja materjali kvaliteet) pidada tähtsaimaks või ülekaalukaks väärtuseks, või võib sellisest kujust rääkida ka siis, kui kaubal on selle kuju kõrval veel teisi väärtusi, mida tuleb samuti pidada märkimisväärseliseks?
- c. Kas teise küsimuse a ja b osale vastamisel on määrav asjaomase avalikkuse enamuse arusaam või võivad kohtud tuvastada, et piisab juba avalikkuse ühe osa arusaamast, et pidada kõnealust väärtust „märkimisväärseliseks” eespool mainitud sätte tähenduses?
- d. Kui teise küsimuse c osale vastatakse kooskõlas viimasena pakutud variandiga, siis millised nõuded tuleb esitada asjaomase avalikkuse kõnealuse osa suurusele?
3. Kas [kaubamärgidirektiivi] artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et [punktis] e sätestatud keeldumise või kehtetuks tunnistamise põhjust tuleb kohaldada ka siis, kui [ruumiline] kaubamärk sisaldab tähist, mille suhtes kohaldatakse selle sätte [esimest taanet] ja mis muus osas kuulub [kolmandas taandes] osutatud põhjuse kohaldamisalasse?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

- 15 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud keeldumispõhjused saab kohaldada üksnes tähisele, mis koosneb ainult kujust, mis on möödapääsmatu kauba funktsiooni seisukohast, või ka tähisele, mis koosneb ainult kujust, millel on selle kauba üks või mitu puhtpraktilist põhiomadust, mida tarbija võib otsida ka konkurentide kaupade juurest.
- 16 Kõnealuse sätte kohaselt ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, võib kehtetuks tunnistada tähiseid, mis koosnevad ainult kauba enda loomuosast kujust.
- 17 Euroopa Kohus on sedastanud, et kaubamärgidirektiivi artiklis 3 loetletud erinevate registreerimisest keeldumise põhjuste tõlgendamisel tuleb lähtuda nendest igäühe aluseks olevast üldisest huvist (vt selle kohta kohtuotsused *Windsurfing Chiemsee*, C-108/97 ja C-109/97, EU:C:1999:230, punktid 25–27, ning *Philips*, C-299/99, EU:C:2002:377, punkt 77).
- 18 Sellega seoses on Euroopa Kohus kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e teist taanet puudutavas osas sedastanud, et selles sättes ette nähtud keeldumispõhjuse eesmärk ja mõte on vältida olukorda, kus kaubamärgist tuleneva õiguse kaitse annaks kaubamärgi omanikule monopoli kauba tehniliste lahenduste või kasutusomaduste suhtes, mida kasutaja võib otsida konkurentide kaupade puhul (kohtuotsus *Philips*, EU:C:2002:377, punkt 78, ja nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146) artikli 7 lõike 1 punkti e kui kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punktiga e sisuliselt identset sätet puudutavas osas kohtuotsus *Lego Juris vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-48/09 P, EU:C:2010:516, punkt 43).
- 19 Kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e teises taandes ette nähtud pelgalt funktsionaalse kuju või sama sätte kolmanda taande tähenduses kaubale märkimisväärse väärtuse andva kuju registreerimise keelu otsene eesmärk on vältida seda, et kaubamärgiga kaasnevat püsivat ainuõigust saaks kasutada selleks, et tähtajatult kehtiksid teised õigused, millele liidu seadusandja on soovinud näha ette kehtivusaja (vt selle kohta kohtuotsus *Lego Juris vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2010:516, punkt 45).
- 20 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 28 ja 54 märkis, tuleb nentida, on kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e esimeses taandes ette nähtud registreerimisest keeldumise põhjuse eesmärk sama, mis selle sätte teisel ja kolmandal taandel ning seetõttu tuleb esimest taanet tõlgendada nendega kooskõlas.
- 21 Seetõttu tähendab põhikohtuasjas kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e esimese taande korrektne kohaldamine seda, et asjaomase tähise põhiomadused, st selle kõige olulisemaid osad on tuvastatud juhtumipõhiselt, tuginedes tähisest jäävale tervikmuljele või alustades iga tähist moodustava osa järjestikuse uurimisega (vt selle kohta kohtuotsus *Lego Juris vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2010:516, punktid 68–70).
- 22 Selles osas tuleb rõhutada, et kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e esimeses taandes ette nähtud keeldumispõhjused ei saa kohaldada juhul, kui kaubamärgi registreerimise taotlus puudutab kauba kuju, mis sisaldab olulist osa, mis ei ole asjaomase kauba üldise funktsiooniga seotud, nagu kaunistavat või kujutuslikku osa, mis on selles kujus tähtis (vt selle kohta kohtuotsus *Lego Juris vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2010:516, punktid 52 ja 72).

- 23 Nii ei jätaks asjaomase sätte esimese taande tõlgendus, mille kohaselt see taane on kohaldatav üksnes tähistele, mis koosnevad ainult asjaomase kauba kujust, mis on möödapääsmatu kauba funktsiooni seisukohast, asjaomasele tootjale mitte mingisugust märkimisväärset isikupärase lähenemise vabadust, ning see ei võimalda selles sättes ette nähtud keeldumispõhjusel täita täies ulatuses oma eesmärki.
- 24 See tõlgendus kitsendab kõnealuse põhjuse kohaldamisala üksnes „looduslikele” toodetele, millel ei ole alternatiivset kuju, või „reguleeritud” toodetele, mille kuju on nähtud ette normidega, olgugi et sellistest toodetest tulenevast kujust koosnevaid tähiseid ei saa igal juhul registreerida eristusvõime puudumise tõttu.
- 25 Vastupidi, kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e esimeses taandes ette nähtud keeldumispõhjuse kohaldamisel tuleb võtta arvesse asjaolu, et mõiste „kauba enda loomuomane kuju” tähendab, et sellise kuju registreerimisest, mille põhiomadused on asjaomase kauba üldise funktsiooni või üldiste funktsioonidega seotud, tuleb põhimõtteliselt samuti keelduda.
- 26 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 58 märkis, takistaks selliste omaduste reserveerimine ühele ettevõtjale konkureerivaid ettevõtjaid andmast oma kaupadele kuju, mis on nende kasutamiseks kasulik. Lisaks tuleb märkida, et tegemist võib olla põhiomadustega, mida tarbija võib konkurentide kaupades otsida, kui need kaubad on mõeldud identse või sarnase funktsiooni täitmiseks.
- 27 Seetõttu tuleb esimesel küsimusel vastata, et artikli 3 lõike 1 punkti e esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud keeldumispõhjusest saab kohaldada tähisele, mis koosneb ainult kujust, millel on selle kauba üks või mitu puhtpraktilist põhiomadust, mis on asjaomase kauba üldise funktsiooniga või funktsioonidega seotud ning mida tarbija võib otsida ka konkurentide kaupade juurest.

Teine küsimus

- 28 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e kolmandat taanet tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud registreerimisest keeldumise põhjus on kohaldatav tähisele, mis koosneb ainult kauba kujust, millel on mitu omadust, mis võivad anda talle erinevaid märkimisväärseid väärtusi, ning kas selle hindamise käigus tuleb võtta arvesse, kuidas asjaomane avalikkus kauba kuju tajub.
- 29 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et Hoge Raad der Nederlandeni väljendatud kahtlused asjaomase sätte tõlgendamise kohta tulenevad asjaolust, et tema sõnul annab tooli Tripp Trapp kuju sellele olulise esteetilise väärtuse, samas kui sellel tootel on ka muid omadusi, nagu turvalisus, mugavus ja kvaliteetsus, mis lisab ta funktsioonile põhiväärtusi.
- 30 Selles osas ei välista seisukoht, et kuju annab kaubale märkimisväärse väärtuse, seda, et kaubale saavad anda olulise väärtuse ka selle muud omadused.
- 31 Nii nõuab eesmärk vältida seda, et kaubamärgiga kaasnevat püsivat ainuõigust saaks kasutada selleks, et tähtajatult kehtiksid teised õigused, millele liidu seadusandja on soovinud näha ette kehtivusaja, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 85 märkis, et kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e kolmanda taande kohaldamine ei oleks automaatselt välistatud, kui peale esmase esteetilise funktsiooni täidab asjaomane toode ka muid põhifunktsioone.
- 32 Mõiste „kuju, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse” määratluse ulatust ei saa kitsendada üksnes kauba kujule, millel on üksnes kunstiline või kaunistav väärtus, kuna nii võivad jääda hõlmamata kaubad, millel on peale olulise esteetilise elemendi ka funktsionaalsed põhiomadused. Viimasel juhul annaks kaubamärgiõigus selle omanikule kauba põhiomaduste monopoli, mis aga takistaks asjaomasel keeldumispõhjusel täita oma eesmärki täies ulatuses.

- 33 Mis puutub selle arvesse võtmist, kuidas sihtrühm tähist tajub, siis on Euroopa Kohus märkinud, et vastupidi sellele, mis kehtib kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punktis b ette nähtud juhtudel, mil on kohustuslik arvestada sellega, kuidas sihtrühm tähist tajub, sest see on oluline selle kindlaksmääramiseks, kas tähis, mille kohta on esitatud kaubamärgina registreerimise taotlus, võimaldab eristada asjaomaseid kaupu või teenuseid teatavalt ettevõtjalt pärinevatena, niisugust kohustust nimetatud artikli lõike 1 punkti e puhul ei esine (vt selle kohta kohtuotsus *Lego Juris vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2010:516, punkt 75).
- 34 See, kuidas keskmine tarbija eeldatavalt tähist tajub, ei ole otsustav asjaolu viimati nimetatud sätte kolmandas taandes nimetatud keeldumispõhjuse kohaldamisel, vaid võib kõige enam olla hindamisel kasulik asjaolu, mida pädev ametiasutus saab tähise põhiomaduste tuvastamisel kasutada (vt selle kohta *Lego Juris vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, EU:C:2010:516, punkt 76).
- 35 Sellega seoses võivad – nii nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 93 märkis – hindamisel arvesse tulla muud asjaolud nagu asjaomase kaubaliigi olemus, asjaomase kuju kunstiline väärtus, selle kuju eripärasus võrreldes asjaomasel turul levinud muude kujudega, märkimisväärne hinnaerinevus võrreldes sarnaste kaupadega või tootja algatatud reklaamikampaania, mis toob peamiselt esile asjaomase kauba esteetilised omadused.
- 36 Eelnimetatud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e kolmandat taanet tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud registreerimisest keeldumise põhjus on kohaldatav tähisele, mis koosneb ainult kauba kujust, millel on mitu omadust, mis võivad anda talle erinevaid märkimisväärseid väärtusi. See, kuidas sihtrühm kauba kuju tajub, on vaid üks asjaolu, mille põhjal saab asjaomase keeldumispõhjuse kohaldatavust hinnata.

Kolmas küsimus

- 37 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e tuleb tõlgendada nii, et selle sätte esimeses ja kolmandas taandes nimetatud registreerimisest keeldumise põhjuseid võib koos kohaldada.
- 38 Nimetatud sätte kohaselt ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, võib kehtetuks tunnistada tähiseid, mis koosnevad ainult kauba enda loomumasest kujust, kaupade kujust, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks, ning kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse.
- 39 Sellest sõnastusest nähtub selgesti, et kõnealuses sättes ette nähtud kolm keeldumispõhjust on autonoomsed. Nende järjestikune loetlemine ning mõiste „ainult” kasutamine tähendavad seda, et neist igaüht tuleb kohaldada iseseisvalt.
- 40 Kui vaid üks kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punktis e nimetatud kriteerium on täidetud, ei saa ainult kauba kujust või ka selle kuju graafilisest kujutisest koosnevat tähist kaubamärgina registreerida (kohtuotsused *Philips*, EU:C:2002:377, punkt 76, *Benetton Group*, C-371/06, EU:C:2007:542, punkt 26, kolmas taane).
- 41 Selles osas ei oma tähtsust asjaolu, et tähise registreerimisest saab keelduda mitme keeldumispõhjuse alusel, kui vaid üks asjaomane põhjus on asjaomasele tähisele täies ulatuses kohaldatav.
- 42 Lisaks tuleb rõhutada, et nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 99 märkis, on kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punktis e ette nähtud kolme keeldumispõhjuse kohaldamise aluseks oleva üldise huviga vastuolus registreerimisest keeldumine, kui ükski neist põhjustest ei ole täielikult kohaldatav.

- 43 Neil tingimustel tuleb kolmandale küsimusele vastata, et kaubamärgidirektiivi artikli 3 lõike 1 punkti e tuleb tõlgendada nii, et selle sätte esimeses ja kolmandas taandes nimetatud registreerimisest keeldumise põhjuseid ei saa koos kohaldada.

Kohtukulud

- 44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 3 lõike 1 punkti e esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud keeldumispõhjust saab kohaldada tähisele, mis koosneb ainult kujust, millel on selle kauba üks või mitu puhtpraktilist põhiomadust, mis on asjaomase kauba üldise funktsiooniga või funktsioonidega seotud ning mida tarbija võib otsida ka konkurentide kaupade juurest.**
2. **Direktiivi 89/104/EMÜ artikli 3 lõike 1 punkti e kolmandat taanet tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud registreerimisest keeldumise põhjus on kohaldatav tähisele, mis koosneb ainult kauba kujust, millel on mitu omadust, mis võivad anda talle erinevaid märkimisväärseid väärtusi. See, kuidas sihtrühm kauba kuju tajub, on vaid üks asjaolu, mille põhjal saab asjaomase keeldumispõhjuse kohaldatavust hinnata.**
3. **Direktiivi 89/104/EMÜ artikli 3 lõike 1 punkti e tuleb tõlgendada nii, et selle sätte esimeses ja kolmandas taandes nimetatud registreerimisest keeldumise põhjuseid ei saa koos kohaldada.**

Allkirjad